

9. marts 2012

UPA2012/127

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kingusinnerpaamik UPA 2013-imi saqqummiunneqartussamik Kalaallit Nunaanni aatsitasanik piarneqartunik aatsitassarsiortut kaaviiartitaat tunngavigalugu nunatta karsiata siunissami aatsitassanik misissuinermik piaanermillu akuersissutit aqqutigalugit isertitaqaler-nissaa qulakkeerniarlugu, kaaviiartitsineq aallaavigalugu pisuussutitut akileraarummik aqqissuussinermik eqquassinisaaq siunertarlugu, aatsitassanut akileraarusersuisarnerlu pil-lugit inatsisit naapertuuttut allanngortinneqarnissaat siunertarlugu kiisalu ingerlatsivinnut pisuussutitut akileraarusersuinermik atuutilertitsiviusunut suliffeqarfinit akileraarutitut akiliutaasa appartinneqarnissaat siunertarlugu inatsisinut allannguutissatut siunnersuutitut Naalakkersuisut saqqummiussinissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.
(Siumup inatsisartuni ilaasortaatitai)

Tunngavilersuut:

Nunatta aningaasatigut imminut napatissinnaalernissaa qulakkeerniarlugu tamatta pisussaaffeqarpu-gut.

Namminersorluni Oqartussaanerup eqqunneqarnissaa pillugu inuiaat taasisutigineraneranut atatil-lugu nunatsinnik piginnittuuneg inuiaat kalaallit tigussagaat isumaqatigiissutigaarput. Tamanna aningaasatigut imminut annertunersumik napatissinnaalernissamut neriuteqarnerulersitsivoq.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsisut nunanit allaneersut nunatta karsianut procentimik aalajangersi-masumik akiliuteqartalernissaannik naalakkersuisut piumasaqarnissamut pilersaaruteqanngitsutut ipput. Taamaalilluni pisuussutit inuiannit kalaallinit pigineqartut inuiaqatigiinnut iluaqusiiffunn-gitsumik aatsitassarsiorfiutileqatigiinnut tunniunneqassapput.

Naalakkersuisut massakut suliffeqarfiit akileraarutaasigut isertitassaqarnissaaq politikkeraat, taa-maalillutalu suliffeqarfiup sinneqartoorutigisinnaasaanit 37 %-imik akileraarutitigut akiliiffigineqar-nissarput piumasarissallutigut. Matumani taamaallaat sinneqartoorutaaratarsinnaasoq aallaavigi-neqarpoq, taamaalillunilu pisuussutit nalillit piaeaneqartut akileraaruserneqarnissaat aallaavigi-neqarnani.

Aatsitassanik piaeavimmik pilersitsinermut atatillugu aningaasartuutit annertoqisut kingunerannik nunatta karsianut suliffeqarfiit akileraaruteqalernissaat qaqugorsuaq aatsaat pisussatut inissippaa. Taamaalilluni maanna aqqissuussineq atorlugu taamaallaat sulisut akissarsiaminnit akileraarutaat kiisalu suliffiit aalajangersumik maanna suli amerlassusilerneqarsinnaanngitsut pilersinneqarnerat taamaallaat inuiaat pissarsiaqaatigisinnaavaat. Aatsitassarsiorfillu matuppat suliffeqarfiit taamaalil-lunilu akileraarutitigut isertitat tammassapput, taamaallaallu putorsuaq kisiat pigilissavarput.

Taamaammata inuiaqatigiinnut kalaallinut isertitassanik maleruagassat qulakkeerisut ingerlaavartumik nalilersorneqarlutillu nalimmassartuarnissaat pingaartuusoq Siumut isumaqarpoq, periusertu taamaattoq piaartumik aallartinneqartariaqarpoq.

Oqareernitsitut naalakkersuisut aatsitassanut politikkiata aatsitassanik pīaanermut atatillugu akitsuummik piumasaqaateqalersaannginnerat takutippaa. Taamatuttaaq naalakkersuisut suliffeqarfissuit CO₂-mik aniatitaminnut akileeqataanissaannik piumasaqaateqalersaanngillat, taamatuttaarlu naalakkersuisut piffissami matumanerpiaq aatsitassarsiorffinnik pilersitsinissamut atatillugu sulissusanik nunanit allamiunik akikitsumik akissarsiaqartunik tikerartitsinissap akuerinissaa oqallisigaat, suliffeqarfissuimmi sulissusat nunatsinneersut atorlugit suliamik ingerlatsinissap imminut akilersinnaannginnera oqaatigisimammassuk.

Naalakkersuisut misissueqqarnerit inerlanneqarnerannut kiisalu aatsitassanut pīaanermut akileeqataaqqusilluni piumasaqaateqalersaannginnerat maana paasisimalerparput, tamannalu § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqummik nr. 16-imik akissuteqarnermut atatillugu takuneqarsinnaavoq. Akissummi pineqartumi naalakkersuisut siunissami aatsitassanut pīaanermut atatillugu nukissiat ataavartut atorneqarnissaannik piumasaqaateqalersaannginnerat takuneqarsinnaavortaaq. Tamatuma aatsitassarsiorffit CO₂-mik kalaallinit inuiannit akilerneqarumaartussamik aniatitsinissaat kingunerissavaa.

Inatsisit suulluunniit siusinnerusukkut akuerisimasat suna tamaat pussulullugu attatiinnarniartariaqanngitsut Siumut isumaqarpoq. Arlaannik naapertuuttoqanngitsoq paasineqarpat, taava Inatsisartut inatsisiliortutut tassannga allanngortitsisariaqarput, taamaaliornikkut inatsimmik naapertuunerusumik tunngavissaqarnissaq anguneqarsinnaaqullugu.

Isumaqarpugut nunani uatsinnut sanillersuuttakkatsinni, ilaatigut Nunavumi aatsitassanik pisussutinit piiakkanit 12 % angullugu akitsuusiinermik akuersissuteqaqqammersumi, qanoq suliniuteqartoqartarnersoq qissimigaartariaqaripput. Taamatut akitsuusiinermik akuersinerup kingorna nunap aatsitassarsiorffittut aatsitassanillu pīaavittut soqutigineerunnera kingunerinngilaa. suliffeqarfiit akileraarutaat apparlugit illuatugaagut akitsuusiinermik piumasaqartariaqartugut isumaqarpugut, taamaaliornertu Kalaallit Nunaata isertitaqarnerulerneranik kinguneqassaaq.

Naalakkersuisut aatsitassanik pīaanissamut akuersissummik tunniussinnginnerminni inuiaqatigiit sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqarnissaat sulissutigisariaqaripput kiisalu inuiaat kalaallit nunatsinnik pisussutaanillu piginnittuunerat ersarinnerusariaqartoq Siumumi Inatsisartunut ilaasortaataasugut isumaqarpugut.

Piffissaagalartillugu iliuuseqarnissarput pingaruteqaqaaq, taamaammallu naalakkersuisut pīaanissamik akuersissuteqarnissaat sioqqullugu inatsisip tamanut toqqissisimanartumik illersorneqarsinnaasumillu nalimmassarneqarnissaa pingaarutilerujussuavoq. Nalornilluta tunuartissagutta Kalaallit Nunarput innutaalu naapertuutinngitsumik eqqugaassapput akiliisussanngussallutillu.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatit.

Siunnersuutip suliarineqarnera allaffissornikkut aningaasalissutitut sinaakkutit iluini suliarineqarsinnaanera Siumup ilimagaa. Siunnersuutip qanoq iluseqarluni atuutilersinneqarnera apeqqaalluni assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiit kaaviiartitaannik nalunaarsuineranut nakkutilliinermullu allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerulernik kinguneqarsinaavoq. Illuatugaagulli ingerlatseqatigiiffiit pisuussutinut akileraarutinut akiliutaannik nunatta karsiata isertitaqarnerulissasoq ilimaginearpoq,

tamannalu ungasinnerusoq isigalugu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaasigut isertitakinnerulernikkut oqimaaqatigiissarneqarsinnaavoq.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkut kinguneqaatit.

Ingerlatseqatigiiffiit siunnersuummi pineqartut nunatta karsianut pisuussutitut akileraarutinik akiliisalissapput. Illuatugaagulli ingerlatseqatigiiffiit pineqartut tamatuma peqatigisaanik suliffeqarfiit akileraarutaannik akiliutigisartagassaat oqilisaavigineqassapput.

Pissutsinulli maanna atuuttunut sanilliullugu siunnersuut aqqutigalugu ingerlatseqatigiiffiit nammattassinneqarnerulissanerannut maanna naatsorsuutitigut angusaat apeqqutaapput.

Ingerlatseqatigiiffik sinneqartooruneqarluni ingerlatsippat, annikinnerusumik suliffeqarfiit akileraarutaannut akiliisalernissaa annertunerusumik pisuussutitut akileraaruteqalerneranit illuatungilerneqassaaq. Ingerlatseqatigiiffilli amigartooruteqarluni ingerlatsippat, pisuussutitut akileraarummik atulersitsineq suliffeqarfiit akileraarutaannaannik akiliisitsinermik aqqussuussinermut sanilliullugu ingerlatseqatigiiffiup naatsorsuutitigut nammagassaqaqarnerulerner akingunerissavaa.

Innuttanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatit.

Siunnersuutip innuttanut aningaasatigut allaffissornikkulluunnit toqqaannartumik kinguneqaateqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Atagu partiinut sunut inissisimanerput eqqarsaatiginagu una ataatsimoorfitisigu taamaalillutalu innuttat nunarpullu salliutinniarlugit aalajangerluta.